

NVE – Konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Stavanger, 16.04.2024

Forespørsel om konsesjonspliktavurdering - Uttak av vann til landbasert fiskeoppdrett

Hå kommune har gjennom flere år arbeidet med å skape ny næringsaktivitet i Sirevåg Havn. Havnen har gjennom flere generasjoner vært et sentrum for fiske og sjøfart. De siste årene har det vært en nedadgående trend i aktiviteten i havnen. Kommunen har identifisert landbasert oppdrett som en ny aktuell ny næringsvei for nye arbeidsplasser og en ny giv. Norse Property AS har i den forbindelse etablert et søkerselskap, AQ Utvikling AS, som har inngått en avtale med kommunen om kjøpt av ca. 30 mål tomt, og utarbeider i disse dagene en akvakultursøknad.

AQ Utvikling AS ønsker å inngå avtale med Lyse Kraft DA, for kjøp av ferskvann til landbasert fiskeoppdrett på Persodden industriområde i Sirevåg, Hå kommune, Rogaland fylke. Lyse Kraft DA ber derfor NVE gjøre en konsesjonspliktavurdering av et vannuttak fra Holmavatn til landbasert fiskeproduksjon. Holmavatn er inntaksmagasinet for Hetland Kraftverk.

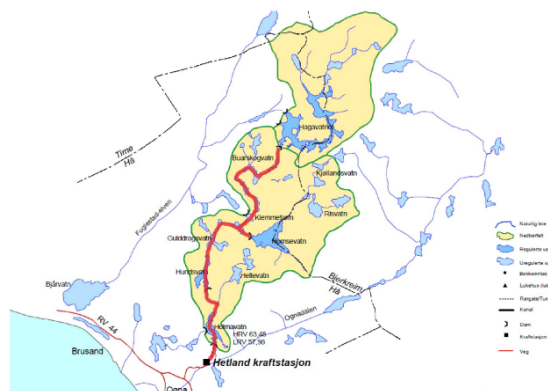
Hetland kraftverk sitt nedslagsfelt ligger i Hå kommune i Rogaland. Kraftverket forsynes med vann fra Holmavatn, Hagavatn, Homsevatn og Hundsvatn (Figur 1). Samlet nedbørsfelt for disse fire magasinene er 37 km², og midlere årlig vannmengde gjennom Hetland kraftverk er ca 50 mill m³, og dette føres ut i Ognaelva.

Kraftverket utnytter et fall på 57 meter mellom Holmavatn og Ognaelva. Installert effekt er 1,5 MW og middelproduksjon er ca. 8 GWh/år. Maksimal slukeevne er 3 m³/s.

Magasinene vil reguleres slik at en alltid vil sikre tilstrekkelig vann til planlagt fiskeproduksjonen i Sirevåg, og dette vil ha liten påvirkning av dagens kraftproduksjon.

Et vannuttak på inntil 150 l/s helårlig vil tilsvare et årlig vannvolum på 4,7 mill m³ vann, eller 9,5 % av årlig vannmengde til Hetland kraftverk. Om inntil 9,5 % av vannet til Hetland kraftverk føres til Sirevåg, så vil kraftproduksjonen kunne reduseres med inntil 0,75 GWh. I praksis vil vannuttaket over året trolig være lavere enn maks vannuttak, så forventet krafttap vil trolig være 0,5-0,6 GWh.

Vannuttaket til fiskeanlegget er planlagt fra inntaksmagasinet Holmavatn ved at det legges et 600 mm rør inn gjennom eksisterende kort tunell til eksisterende inntak, og det bores hull gjennom sidevegg i dagens betongkonstruksjon, slik at inntak av vann til fiskeproduksjon og vann til kraftverket er

Figur 1. Nedslagsfelt kraftverk med vannvei og vannvei fra Holmavatn til Sirevåg

uavhengige. En stans i kraftverket, eller en tømning av tunell eller rørgate til Hetland kraftverk vil ikke påvirke vannuttak til fiskeproduksjon.

Hetland kraftverk har et Francis-aggregat. Dette betyr at kraftverket stort sett går på bestpunkt når det går. Kraftverket vil derfor typisk produsere når kraftprisene er høye eller når det er mye vann i nedbørsfeltet. Et vannuttak til fiskeproduksjon vil derfor i liten grad påvirke vannmengden fra Hetland kraftverk ut til Ognaelva. I våte perioder kan det i dag være overløp, og i slike perioder vil et vannuttak trolig ha en marginal positiv effekt. I normale perioder vil kraftproduksjonen bli redusert med 5-9% i snitt, men i praksis vil kraftverket fortsatt enten gå på bestpunkt eller stå, avhengig av pris- og tilsigsforhold.

Verdiene i vassdraget vil bli lite påvirket at et så vidt beskjedent vannuttak. Og vannuttaket skal skje fra inntaksmagasinet, slik at det ikke blir noen tilsigsendringer oppstrøms inntakspunktet i Holmavatn. Ognaelva har i dag sitt naturlige nedbørsfelt, samt vannet som kommer ut fra Hetland kraftverk. Et vannuttak fra Holmavatn vil faktisk redusere tilført vannmengde gjennom Hetland kraftverk, og dette kan hevdes å ha mest positive effekter, da Ognaelva blir noe mer naturlig. I langvarige tørre perioder vil samlet vannmengde ut av Hetland kraftverk reduseres noe, men i også i slike perioder vil kraftverket kjøres på høypris og stå i perioder med lavpris (grunnet lite tilsig).

Vannet skal ledes fra Holmavatn, via en ca. 5,2 km lang rørledning (Ø600 mm), til settefiskanlegget i Sirevåg, men dette vil bli behandlet som egen sak.

Lyse Kraft ønsker å inngå en privatrettslig avtale med AQ Utvikling AS om rett til å ta ut inntil 150 l/s vann til fiskeproduksjon. Dette er tilstrekkelig for en produksjon på ca. 10.000 tonn biomasse/år. Det er behov for tilgang til settefisk for en ønsket vekst i næringen. Salg av fisk til oppdrettsanlegg i sjø vil bidra til rom for vekst i den norske havbruksnæringen, som igjen gir økte skatteinntekter. Forventet årlig omsetning for fiskeanlegget er ca. 200-300 MNOK.

Lyse Kraft ber om at NVE gjør en konsesjonspliktavurdering av et vannuttak på inntil 150 l/s fra Holmavatn til fiskeanlegg for matproduksjon i Sirevåg. Tiltaket vil ha noen marginalt positive effekter og noen marginalt negative effekter for Ognaelva i forhold til dagens forhold. Men sammenlignet med situasjonen før 1917 vil vannuttaket på 150 l/s bare ha marginalt positive effekter.

Med vennlig hilsen

Arne Aamodt
Seniorrådgiver Lyse Kraft
Mobil 93 48 86 10.